

طراحی معماری براساس داده‌های اقلیمی همسو با توسعه پایدار (مطالعه موردی: شهر ایلام)

مهسا داور^{*}, پاکزاد آزادخانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

۲- استادیار و عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

چکیده

نظریه توسعه پایدار به عنوان موضوع روز دهه آخر قرن بیستم، از سوی سازمان ملل مطرح و به عنوان دستور کار قرن بیست و یکم در سطوح بین‌المللی، منطقه‌ای و محلی تعیین گردید که با اهدافی در جهت حفظ منابع طبیعی، احترام به محیط‌زیست، تأمین توان نسل‌های آینده در برآوردن نیازهایشان، بهبود و ارتقاء سطح زندگی برای همه و حفظ و اداره بهتر اکوسیستم‌ها شکل گرفته و در بیش‌تر علوم کاربردی از جمله معماری ریشه دوانده است. پژوهش حاضر با هدف بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر در بنای‌های شهر ایلام و همراهی با اصول معماری پایدار و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و داده‌های آماری به روش توصیفی انجام گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که برای بهره‌گیری از آفتاب زمستان بیش‌ترین استفاده از آن در جهت جنوبی بنا صورت پذیرد از طرفی با ایجاد سایه‌بان و ایوان کوچک و کاشت درختان برگ-ریز می‌توان تابستان را به بنا کاهش داد. با ایجاد سکو در زیر بنا و شکستگی در فرم و پیش‌آمدگی در بام، از برخورد باران با جداره بنا جلوگیری کرد و برای محافظت از بادهای مزاحم موانعی را در سایت ایجاد کرد و از قرار دادن بازشوها در مقابل این بادها حتی المقدور خودداری کرد. ایجاد فضای هشتی مانند در ورود ساختمان برای جلوگیری از ورود باد مزاحم به داخل بنا، هدایت نسیم خنک (از جانب شمال‌غربی می‌وزرد) به داخل ساختمان و استفاده بهینه از آن در فصل تابستان، ایجاد فرم‌های شکسته و منحنی دار در دیوارهای مقابل باد مزاحم، ایجاد ایوان و سایه‌بان برای جلوگیری از تابش خورشید به بنا در فصل تابستان و مانع برخورد کج باران‌ها با دیوارهای بنا و هم‌چنین شکل‌گیری فرم ساختمان به گونه‌ای که بتواند در تابستان ایجاد سایه نماید، از جمله پیشنهاداتی است که در راستای طراحی معماری پایدار در شهر ایلام مطرح گردیده است.

کلمات کلیدی: طراحی اقلیمی، توسعه پایدار، معماری پایدار، شهر ایلام

* Student architecture
Email: davarmahsa@gmail.com